

Lucy Strange

Ons kasteel aan zee

Vertaling:

Aleid van Eekelen-Benders

GOTTMER

*Want ons levenspad ... is nu ruw en rotsachtig,
en het is aan ons het te effenen.
We moeten ons een weg banen.
We moeten moedig zijn.*

– Charles Dickens, *David Copperfield*

Voor James
en voor Freddie – ons wondertje

PROLOOG

De zuidoostkust van Engeland

HERFST 1931

De eerste keer dat mijn vader ons de legende van de Wurm en de Stenen vertelde was ik nog heel klein. Het was Halloween en we gingen met hem naar de staande stenen boven op de klif om *snapdragon* te spelen en spookverhalen te vertellen. Dat had Magda, mijn grote zus, bedacht en we waren door het dolle heen toen hij ermee instemde. Ik droeg heel voorzichtig de schaal met in cognac geweekte rozijnen naar buiten terwijl mijn vader met een lantaarn het pad vóór ons bescheen. Mag kwam uitgelaten huppelend achter ons aan, ze was dronken van de avondlucht en opgewonden omdat we in het donker nog naar buiten mochten. Het was vast niet lang na het avondeten, maar voor mijn gevoel moest het al bijna middernacht zijn – het spookuur. Het wemelde in het duister van de geesten.

We sloegen dekens om onze schouders en gingen dicht bij elkaar op de klif zitten tussen de vier staande stenen, die boven ons uit torenden. Mijn vader stak de cognac in de snapdragonschaal aan, en de vlammetjes flakkerden vervaarlijk en wierpen schaduwen op onze gezichten. Ik had het spel nog nooit gedaan. Mijn vader en mijn zusje begonnen heen en weer te wiegen, van voor naar achter, en zongen daar vrolijk bij: ‘Snip! Snap! Draak!’ Ze gristen de brandende rozijnen uit de vlammen.

Ik herkende die vreemde, eentonig zingende, nachtmerryeachtige wezens niet. Ik was zelfs een beetje bang voor ze. Maar toen kreeg ik het ritme van hun woorden

te pakken en ging ik meedoen, ik graaide in de vreemde blauwe vlammetjes en schrokte de gloeiend hete rozijnen op.

*Kijk die blauwe tong eens likken,
O, wat zal hij jullie prikken!
Snip! Snap! Draak!*

Na het spel, toen de vlammetjes waren gedoofd en onze gezichten alleen nog door de lantaarn werden verlicht, vertelde mijn vader ons het verhaal van de staande stenen.

‘Heel lang geleden,’ begon hij, en zijn gezicht, dat in het lamplicht iets van een doodskop kreeg, werd plotseling ernstig, ‘kwam er hier aan de kust dikke mist op. Dat was heel vervelend voor de vissers en hun gezinnen, want zolang die mist er hing konden ze niet gaan vissen, maar voor de gezinnen van de opvarenden van de *Aurora* was het nog erger. De *Aurora* was de ochtend voor de mist opkwam uitgevaren, en nog steeds niet teruggekeerd.

Er waren vier mannen aan boord en alle vier hadden ze een dochter. Elke avond liepen die meisjes hand in hand vanaf de haven het pad op, helemaal tot hier boven op de klif, om het seinvuur aan te steken, en ze hielden dat vuur de hele lange, koude nacht brandende. Ze hoopten dat de *Aurora* niet was gezonken, maar alleen ergens in de mist was verdwaald, en dat de heldere vlammen het bootje de weg naar huis zouden wijzen. De vierde avond

hadden alle andere dorpsbewoners de hoop opgegeven. De *Aurora* was vast en zeker verzwolgen door de Wyrm, zeiden ze – de verraderlijke zandbank die in de schaduw van de torenhoge kliffen verscholen lag. De Wyrm had in de loop der eeuwen vele honderden schepen schipbreuk doen lijden, en hij hongerde naar een nieuw slachtoffer.

Maar de meisjes hadden nog een laatste restje hoop. Die avond liepen ze net als anders het slingerende klifpad op. Net als anders staken ze het vuur aan en hielden het brandende, en zaten ze op de uitkijk en wachtten ze tot hun vaders terugkwamen, maar na die nacht kwamen ze niet meer naar beneden.

Hier in het donker, precies op de plek waar wij nu zitten, zongen de meisjes een lied speciaal voor de zee. Ze zongen het mooiste, droevigste lied dat ooit te horen is geweest. Een lied over liefde, trouw en opoffering, waarin ze het allergrootste geschenk beloofden als de *Aurora* maar veilig naar de haven terugkeerde. Ze zaten daar te zingen, en terwijl ze dat deden, zagen ze de mist dunner worden. En daarom bleven ze zingen.

Algauw brak de dag aan en de meisjes stonden samen op, nog steeds hand in hand, terwijl het duister verdween en de zon opkwam boven de zee. Hun witte jurken bolden als zeilen in het eerste briesje dat de kust in vier lange dagen en nachten begroette. Er leek een spookachtig bootje op de grauwe golven te dobberen en de meisjes wisten dat het de *Aurora* was. Ze bleven doorzingen, maar nu van blijdschap, terwijl ze het vissers-

bootje daar beneden naar de haven zagen varen.

Onder de zeespiegel kronkelde de Wyrm. Hij had de *Aurora* teruggegeven, maar nu was hij kwaad; hij voelde zich bedrogen en had nog steeds honger. Daarom nam hij het enorme offer aan dat de meisjes hadden beloofd: hij nam hun ziel. Tentakels van mist reikten uit de zee omhoog, ze kropen over de rand van de klif en drongen hun hart binnen. Terwijl de zon boven het glinsterende water oprees, veranderden de vier dochters in steen.’

Er ging een afschuwelijke rilling door me heen. Ik had het ijskoud en voelde me heel vreemd. Toen ik naar Mag keek, zag ik dat ze net een standbeeld leek en dat haar mond openhing. Heel even dacht ik dat zij misschien ook in steen was veranderd, maar toen slikte ze en knipperde ze met haar ogen. Mijn vader praatte nog steeds, al was zijn stem nu heel zacht – niet meer dan gefluister.

‘Ze zeggen dat de Dochters van Steen hier op onze klif staan als waarschuwing voor de mensen die op dit gevaarlijke water varen. Als je je ogen dichtdoet en heel goed luistert, kun je misschien nog net hun droevige, mooie, spookachtige lied horen...’

Tijdens het verhaal moest er zeemist zijn opgekomen; het leek of slierten ervan over de klif kropen. Ik voelde dat de vier stenen om ons heen ons gadesloegen. Ik kon ze bijna horen ademen. Mijn hart bonsde nu in mijn keel. Ik hoorde een gefluisterd lied, zacht als het gesis van zeeschuim over kiezels, het geruis van een zeebriesje door een lange witte jurk.

Voor mijn vader en mijn zusje was de legende van de Wyrn en de Stenen niet meer dan dat: een legende, ver weg achter de mist van eeuwen. Maar voor mij was het anders. Vanaf het moment dat ik het verhaal voor het eerst hoorde, wist ik dat het meer, veel meer betekende. Dat wist ik door de kilte die tot diep in mijn botten drong, door het kippenvel over mijn hele lijf. Ik wist dat de oeroude magie van onze kliffen echt was, en dat ik was voorbestemd om op de een of andere manier een deel van die legende te worden.

DEEL 1

Augustus 1939

I

Op de allereerste dag van de oorlog kwam Magda thuis met een kapotte lip. Een dik oog had ze ook, en dat beloofde een grote paarsblauwe plek te worden. Haar knokkels waren rood en geschaafd.

‘Wat is er gebeurd, Mag?’ vroeg ik geschrokken. ‘Heeft een van de meisjes op school dat gedaan?’ Maar mijn zusje lette niet op mij. Ze stormde het pad over en door de keukendeur naar binnen.

Mag is nogal een onstuimig type. Het leven met haar is een beetje alsof je in het gezelschap van een half tamme tornado bent, maar hoe opvliegend ze ook is, ze had nog nooit echt gevochten. Mutti zei dat ze aan de keukentafel moest gaan zitten. Voorzichtig maakte ze met warm water en toverhazelaar mijn zusjes oog, lip en knokkels schoon.

Ik bleef bij de keukendeur treuzelen en keek toe.

‘Vertel me alsjeblieft wie dit heeft gedaan, Magda,’ zei mutti.

‘Dat maakt toch niks uit, wie het was,’ mompelde Mag. ‘Ze hadden het allemaal kunnen zijn. Ze zeiden allemaal hetzelfde.’

‘Wat? Wat zeiden ze dan?’

Maar Mag ademde alleen maar diep en beverig in en hield haar mond.

Ik zag mutti’s ogen glimmen van de tranen. Ze knipperde ze weg, veegde haar handen af aan haar schort en ging door met koken. Ze streek met haar onderarm het haar uit haar gezicht en snipperde toen snel een ui. Ik vroeg me af of ze echt een gesnipperde ui nodig had voor het eten, of dat ze alleen maar een excuus voor haar tranen zocht.

Mijn vader nam Mag mee de tuin in, waar het al donker werd, en ik volgde hen op een afstandje. Ik pakte een gieter en deed alsof ik druk bezig was de groenten water te geven.

Mag en pap stonden bij de omheining achter in de tuin zachtjes te praten, of beter gezegd, pap praatte zachtjes en Mag tuurde met haar armen over elkaar naar de grond. Met de neus van haar ene schoen schopte ze tegen het gras. Na een poosje hoorde ik haar zeggen: ‘Jij hebt ze niet gehoord, pap. Jij hebt niet gehoord wat ze over mutti zeiden.’

Ik moet nog iets vertellen over mijn familie, en vooral over mijn moeder: waarom we haar mutti noemen, en

niet mam of moeder. Mijn moeder is in Duitsland geboren en daar ook opgegroeid. Duits is haar moedertaal, en die heeft ze ons ook geleerd. ‘Mutter’ is Duits voor ‘moeder’. Dat onze mutti in Duitsland is geboren deed er voor ons nooit veel toe – het was gewoon zo, net zoals het feit dat we in een vuurtoren wonen –, maar nu het oorlog was schenen andere mensen het juist erg belangrijk te vinden.

Mutti riep ons naar binnen voor het eten en we zaten zwijgend om de keukentafel. Mag voelde aan haar lip en inspecteerde haar vinger om te zien of het nog bloedde. Het was anders dan anders tijdens het eten. Er zat nóg iets bij ons aan tafel – iets gespannens en afwachtends, als een wapen waarvan de haan is gespannen maar de trekker nog niet overgehaald: het sissende kruitspoor van het gesprek dat pap en Mag waren begonnen maar nog niet hadden afgemaakt.

Mijn zusje had een bibliotheekboek op schoot – *Handboek onderhoud motorboten* – maar ook al sloeg ze de bladzijden om, haar blik leek er niet op gericht.

Pap schoof zijn stoel dicht bij die van Mag en boog een stukje haar kant op. Ze deed alsof ze verdiept was in een schets van een schroef. Mutti en ik deden alsof we verdiept waren in ons eten. Mag tuurde fronsend omlaag, naar haar boek, en vertikte het pap aan te kijken.

‘Je bent te oud voor vechtpartijtjes op het schoolplein, Magda,’ zei hij. ‘Je bent al bijna zestien.’ Toen zuchtte hij, en zijn stem werd zachter. ‘Probeer het los te laten,

Mag. Als ze weer eens zoiets zeggen moet je het gewoon laten gaan.'

Mag zei niets.

'Je hebt een kéús,' vervolgde hij. 'Je hóéft niet te reageren.'

'Dat is zo, pap,' zei Mag ten slotte. Ze sloeg haar boek dicht en keek hem recht in de ogen. 'Ik heb een keus.'

En daarmee was het gesprek afgelopen.

Na het eten sloot Mag zich op in onze slaapkamer. Ze wilde alleen zijn, en daarom ging ik maar met mijn schetsboek naar boven, naar het lighthouse. Misschien ga ik de zonsondergang tekenen, dacht ik. Er waren die avond een paar fantastisch dramatische wolken te zien – donker en rafelig tegen de rode lucht.

Van boven in onze vuurtoren kun je de Dochters van Steen zien. Eigenlijk lijkt het wel alsof je daarvandaan de hele wereld kunt zien. Op heldere dagen is aan de overkant van het brede, wijde Kanaal zelfs het silhouet van de Franse kust te onderscheiden. Rechts onder je zie je de haven met ons dorp, Stonegate, er vlak achter, in de beschutting van de kliffen. Bij eb kun je nog net de Drakenbaai zien, dat lange, smalle zandstrand aan de voet van de zuidelijke krijtrots die van hier tot bijna naar Dover doorloopt. Als je je omdraait en de andere kant op kijkt, ligt daar het Engelse boerenland als een reusachtige lappendeken in groen en goudgeel – honderden onregelmatig gevormde velden die allemaal met heggen

en donkere bosjes aan elkaar zijn genaaid. Groepjes huizen staan op een kluitje om kerktorens, dicht tegen de wegen die tussen de velden door lopen.

Omdat het lighthouse helemaal rondom ramen heeft kun je eindeloos rondjes blijven draaien, en algauw worden zee en velden, zee en velden, zee en velden een blauw-groen waas en moet je gaan zitten.

Als je naar buiten gaat, de omloop op, en dan naar beneden durft te kijken, kun je onder je de staande stenen zien. Het waait daar bijna altijd hard en vlagerig, zelfs 's zomers. De vier stenen staan in een halve cirkel om de zeekant van de vuurtoren, als cijfers op een reusachtige klok, half begraven in het gras op de klif. Volgens mij komt het daardoor dat onze vuurtoren altijd het kasteel wordt genoemd. Van een afstandje lijken de Dochters van Steen net steunberen of wachttorens, of zelfs stenen schildwachten die uitkijken op de zee en de stormen, uitkijken naar vijanden.

Ik had het altijd fijn gevonden dat er vier staande stenen waren, evenveel als wij: pap en mutti, Mag en ik. Die symmetrie beviel me, we hadden allemaal onze eigen steen. De kleinste was de mijne – de meest linkse, van boven puntig als een diamant. Toen we nog klein waren speelden Mag en ik vaak dat het bergen waren die we konden beklimmen, of eilanden in een zee vol roofdieren, en dan probeerden we met behulp van touwen, stenen en stukken hout van de ene steen op de andere te komen zonder dat onze benen werden afgebeten. Ik

weet nog dat Mag met een speelgoedzwaard zwaaide, om er de slijmerige tentakels mee af te kappen die zich om mij heen hadden gewonden en die me omlaag sleurden, de inktzwarte, bloedzwarte diepten in... Pap zei dat we voorzichtig moesten zijn. De stenen waren menhirs, zei hij, duizenden jaren oud, en als we wilden dat ze nog eens duizend jaar meegingen, konden we er maar beter niet zo op rondklauteren.

Mensen die experts waren op het gebied van menhirs hadden er allerlei theorieën over, zei hij – ideeën over druïden, rituelen en de zomerzonnwende. Ze geloofden dat de stenen uit een heel ander deel van Engeland afkomstig moesten zijn, of misschien zelfs uit Frankrijk; het is geen plaatselijke steensoort, want onze kliffen zijn krijtachtig en deze stenen glinsteren van het graniet.

Ik heb al heel wat zomermiddagen in het lange gras tussen de stenen liggen doezelen. Dan luister ik daar urenlang naar het wiegelied van de zee en kijk toe hoe de lucht langzaam donkerder wordt. Mag gelooft me niet, maar ik heb ze horen zingen – op die stille, donkere ochtenden wanneer de zon moeite moet doen om door de nevel of de mist heen te komen. Het is een vreemd, spookachtig lied vanuit de verte, hoog en weergalmend, alsof vier verschillende stemvorken van diep uit het steen hun zachte noten zoemen. Het voelt alsof ze alleen voor mij zingen.

Soms praat ik met de stenen, een soort gefluisterd, heidens gebed. Ik weet nog dat ik dat ook deed op die

avond nadat Magda had gevochten. Terwijl ik hun vier gestalten tekende, afgerond door weer en wind, en de wolken die er als zwarte dolken boven hingen, vroeg ik de stenen mutti, pap en mijn domme, kribbige zusje te beschermen.

Ik heb altijd geloofd dat de Dochters op de een of andere manier ons kasteel bewaakten, en in zekere zin doen ze dat volgens mij ook echt, maar ik weet nu dat het veel ingewikkelder is. Deze soort oude magie is niet trouw aan iets of iemand. Die heeft zijn eigen wetten en is even koud en ondoorgrondelijk als een oeroude god.